

Oslo, 28.10.2024

Til Nærings- og fiskeridepartementet

EUs Net-Zero Industry Act: Offshore Norges hørings svar

Offshore Norge er en arbeidsgiver- og interesseorganisasjon for selskaper med aktiviteter knyttet til norsk sokkel, og representerer mer enn 100 selskaper innen olje og gass, CCS, havvind og havbunnsmineraler.

Vi viser til høring om EUs Net-Zero Industry Act (NZIA), og vil med dette avgi Offshore Norges hørings svar. Vi viser også til vårt brev til EU kommisjonen av 16.6.2023 og brev til NFD m.fl. av 28.6.2024.^{1 2} I vårt brev 28.6.2024 kommenterer vi på de endelige bestemmelsene om CO₂ lagerkapasitet i NZIA, og våre kommentarer ved en eventuell gjennomføring i Norge er derfor fortsatt relevant som innspill i denne høringen.

Deler av NZIA vil kunne få virkning for virksomhet på norsk kontinentalsokkel, spesifikt delen som omhandler at olje- og gasselskaper pålegges en plikt til å gjøre tilgjengelig lagringskapasitet for CO₂. Norske myndigheters utgangspunkt er at norsk kontinentalsokkel ikke er omfattet av EØS-avtalens virkeområde, noe som senest ble presisert i *NOU 2024:7 Norge og EØS: Utvikling og erfaringer*; «[Norge mener] at EØS-avtalen gjelder på Norges landterritorium, indre farvann og territorialfarvann, men ikke økonomisk sone, kontinentalsokkel, eller det åpne hav».³ I vurderingen av hvorvidt Norge skal implementere NZIA fullt ut i norsk lov under EØS avtalen er det viktig at norske myndigheter vurderer noen prinsipielle problemstillinger:

- Prinsippet for utvikling av en lagringsindustri for CO₂ er at det bør skje på forretningsmessig grunnlag.
- Hvordan selskaper på norsk sokkel kan sikres mot å forpliktes til å bygge ut kapasitet for CO₂-lagring det ikke fanges nok CO₂ til å utnytte.
- Stabile rammevilkår på norsk sokkel er viktig for en videre utvikling av sokkelen og en plikt til å utvikle lagerkapasitet er en vesentlig endring av rammevilkårene.
- Alle kostnader knyttet til å etablere CO₂-lager som en følge av en eventuell forpliktelse under NZIA må være fradragsberettiget mot særskattepliktig inntekt i petroleums-skatten.

Hvis norske myndigheter velger å implementere NZIA fullt ut også på norsk kontinentalsokkel, vil Offshore Norge påpeke at det følgende bør legges til grunn:

- CO₂ injeksjonskapasitetsforpliktelsen Norge forplikter seg til må kun være et tillegg utover EUs mål om 50 millioner tonn CO₂ per år innen 2030.
- Tilleggs målet for Norge må være realistisk og basert på reelle behov for lagring av CO₂ fra fangstprosjekter i Norge med tilhørende infrastruktur.

¹ [nzia---offshore-norges-feedback-1.pdf \(offshorenorge.no\)](#)

² [nzia---offshore-norges-innspill-til-norske-myndigheter-28-06-2024.pdf \(offshorenorge.no\)](#)

³ [NOU 2024: 7 \(regjeringen.no\)](#), kapittel 5.5.1 side 64.

- Det er kun tillegget som kan fordeles til rettighetshaverne i Norge basert på produksjon.
- CO₂-lagre på norsk sokkel må tillates brukt for å oppfylle EUs mål om 50 millioner tonn CO₂ per år innen 2030 på kommersielle vilkår, og ikke fordeles på rettighetshaverne i Norge.

I det videre gir Offshore Norge mer detaljerte kommentarer til de enkelte punktene som er viktige under en eventuell implementering av NZIA. Offshore Norge har i høringssvaret valgt å kun kommentere på bestemmelser i NZIA som gjelder for CO₂ lagerkapasitet.

Offshore Norge støtter ambisjonene i NZIA om en rask økning i produksjonskapasiteten av nullutslippsteknologier og etablering av et felles regelverk i det indre markedet for å understøtte dette. Tiltakene kan styrke det indre markedes industrielle konkurransekraft og forsyningskjeder, og bidra til omstilling av energisystemene i Europa.

I denne sammenheng vil norske CO₂-lagre kunne spille en vesentlig rolle for å oppfylle EUs ambisjoner om lagring av CO₂ og således nyte godt av NZIA-rammeverket. Dersom NZIA blir implementert på norsk kontinentalsokkel vil det kunne medføre betydelige forpliktelser for norske olje- og gassprodusenter, som det redegjøres for under.

Nærmere om regulering av CO₂-lagerkapasitet i NZIA

Målet om CO₂ injeksjonskapasitet i NZIA

I NZIA har EU satt et mål om en CO₂ injeksjonskapasitet på 50 millioner tonn CO₂ per år (mtpa) i EU innen 2030. Dette skal oppfylles av og fordeles på selskap som har tillatelse til å produsere olje og gass i EU, basert på produksjon i perioden 2020-2023. Offshore Norge har fulgt arbeidet i EU tett og fortløpende gitt innspill i prosessen, blant annet om at norske CO₂-lagre må kunne brukes for å oppfylle EUs injeksjonskapasitetsmål. I den endelige teksten for NZIA står det at målet på 50 mtpa skal justeres («adjusted accordingly») om reguleringen innlemmes i EØS-avtalen. Det er imidlertid ikke presisert hvor mye injeksjonskapasitetsmålet skal utvides eller hvordan dette skal fordeles mellom olje- og gasselskap i hhv. EU og EFTA EØS-landene. Offshore Norge mener derfor at EØS-komiteen i tillegg til å bli enig om en justering av injeksjonskapasitetsmålet må avtale hvordan fordelingen av målet skal være mellom olje- og gasselskap i hhv. EU og EFTA EØS-landene (dvs. Norge).

Generelt mener Offshore Norge at forurenser betaler-prinsippet må legges til grunn for effektive klimatiltak. NZIA avviker fra dette prinsippet gjennom å innføre krav om etablering av CO₂ injeksjonskapasitet for rettighetshavere basert på tidligere produksjon. Offshore Norge ønsker og forutsetter at en eventuell injeksjonskapasitetsforpliktelse må møtes på kommersielt grunnlag.

NZIA innfører en direkte regulatorisk investeringsplikt med tilbakevirkende kraft for produksjon av olje og gass i perioden 2020-2023. Offshore Norge viser til Norges høringssvar av juli 2023 der Norge mener at dette utfordrer fundamentale prinsipper i nasjonal og internasjonal rett.⁴

⁴ [2023-07-11-nzia-norwegian-position.pdf \(regjeringen.no\)](#)

Rettighetshavere på norsk sokkel kan kun ta ansvar for et tilleggsvolum

Dersom NZIA innlemmes i EØS-avtalen, må en eventuell justering av injeksjonskapasitetsmålet i NZIA løses som et tilleggsvolum som fordeles på rettighetshavere i Norge basert på produksjon på norsk sokkel. EUs injeksjonskapasitetsmål på 50 millioner tonn pr år (mtpa) innen 2030 tar utgangspunkt i EUs behov for CO₂-lagring. Siden 50 mtpa er basert på EUs lagringsbehov, vil en fordeling av dette injeksjonskapasitetsmålet på rettighetshavere i Norge være urettmessig. Injeksjonskapasitet i øvrige EFTA EØS-land må kunne bidra til injeksjonskapasitet innenfor NZIA, men kan ikke medføre en økt forpliktelse for rettighetshavere på norsk sokkel.

Tilleggsvolumet må være basert på et reelt behov for lagring

Målet i NZIA om en årlig CO₂ injeksjonskapasitet i EU på 50 mtpa i 2030 er basert på forventet markedsetterspørsel i EU. Dersom Norge forplikter seg til et tilleggsvolum, må måltallet for tilleggsvolumet være basert på et forventet behov for lagring av CO₂ fra fangstprosjekter i EFTA EØS-landene med tilhørende infrastruktur.

EUs injeksjonskapasitetsmål på 50 mtpa utgjør om lag 1,7 % av EUs CO₂-utslipp. Dersom en tilsvarende andel skulle legges til grunn for et tilleggsmål i Norge, vil det utgjøre under 1 mtpa. Norges behov for å lagre CO₂ for å oppfylle klimamålene er ifølge Miljødirektoratet estimert til om lag 4 mtpa i 2030 og 5,5-8 mtpa i 2035.^{5 6} Zero viser til at det er et potensiale for fangst av 5 mtpa fra 2030.⁷

Bidrag til EUs injeksjonskapasitetsmål må ikke fordeles på rettighetshavere på norsk sokkel

Norsk sokkel må innta en posisjon som en betydelig, trygg og kommersiell tilbyder av CO₂-lagring for hele EØS-området. Norge har ambisjoner om å være en betydelig leverandør av lagring for CO₂ fra hele Europa. EØS sitt totale lagringsbehov må kunne løses innen hele EØS-området, og CO₂-lagrene på norsk sokkel må godkjennes for oppfyllelse av forpliktelsene for rettighetshaverne i hele EØS-området under NZIA. Dette vil sikre lavest mulig lagringspris for kundene og dermed bidra til å effektivt nå målsetningene om CO₂ injeksjonskapasitet.

Dersom CO₂-lagrene på norsk sokkel kan brukes for oppfyllelse av EUs mål om 50 mtpa, vil aktører i Norge ut fra forventet prosjektportefølje kunne stille til rådighet betydelig kommersiell injeksjonskapasitet,⁸ forutsatt at det er fangst- og infrastrukturprosjekter tilgjengelig. Offshore Norge understreker at den ekstra injeksjonskapasiteten som kan stilles til rådighet ikke må vedtas som en bidragsforpliktelse som skal fordeles på rettighetshaverne på norsk sokkel gjennom NZIA.

Fritak for rettighetshaveres injeksjonskapasitetsforpliktelse

NZIA inneholder en bestemmelse hvor landene kan søke EU-kommisjonen om fritak for rettighetshaveres injeksjonskapasitetsforpliktelse dersom den totale injeksjonskapasiteten for utvalgte lagringslokaliteter som det er gitt tillatelse til i et land overstiger summen av forpliktelsene basert på olje- og gassproduksjonen.

⁵ [Klimatiltak i Norge mot 2030: Oppdatert kunnskapsgrunnlag om utslippsreduksjonspotensial, barrierer og mulige virkemidler- 2023- miljødirektoratet.no](#)

⁶ [Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2024- miljødirektoratet.no](#)

⁷ [Zerorapporten 2024 - Zero](#)

⁸ [statusrapport-2024.pdf \(offshorenorge.no\)](#)

Offshore Norge mener at Norge må vurdere å søke EU-kommisjonen om fritak for rettighetshaveres injeksjonskapasitetsforpliktelse dersom kriteriene som åpner for dette i NZIA er til stede og eierne av de aktuelle lagerprosjektene godkjenner dette.

Tidsfristen for norske rettighetshavere må forskyves

Tidsfristen for oppfyllelsen av kravet må justeres i tråd med eventuelle forsinkelser i prosessen med avklaringer av EØS-relevans og eventuelt betingelsene knyttet til dette. Å etablere CO₂ injeksjonskapasitet er svært tids- og ressurskrevende. Tidsfristen for forpliktelsen for rettighetshaverne på norsk sokkel må derfor forskyves tilsvarende tiden det har tatt fra ikrafttredelse i EU til eventuell gjennomføring i norsk lov.

Krav om offentliggjøring av data for CO₂ lager

Offshore Norge er bekymret for at bestemmelsene i artikkel 21 i NZIA om å gjøre data offentlig tilgjengelig vil kunne komme i konflikt med selskapenes kommersielle behov for å verne om konfidensielle data. Dette kan f.eks. gjelde ulike former for geologiske data, kostnads- og lønnsomhetsvurderinger og andre tekniske vurderinger. Om krav til åpenhet i NZIA ikke er i tråd med regelverket for petroleumsindustrien, vil det kunne kreve en endring i petroleumslovgivningen.

CO₂ fra EU en forutsetning for CO₂-lagring som en ny kommersiell havnæring på norsk sokkel

Norsk sokkel og offshoreindustrien i Norge har svært gode forutsetninger for å lagre store mengder CO₂ permanent og trygt. Norge har lang erfaring med offshore lagring av CO₂, og aktørene på norsk sokkel har ambisjoner om å være en betydelig leverandør av CO₂-lagring i Europa. Valg som tas for norsk sokkel i dag vil være avgjørende for om vi vil lykkes med å etablere CO₂-lagre og en infrastruktur for å kunne ta imot store volum CO₂ fra EU i tiårene framover. Lykkes vi med dette vil det være en langvarig markedsetterspørsmål for CO₂-lagre på norsk sokkel. Statusrapporten til Konkraft for 2024 inneholder en oppdatert oversikt over modningsgraden for eksisterende lagerprosjekt.⁹

EU-Kommisjonen publiserte 6. februar 2024 klimaambisjonene for 2040 der de foreslår å kutte EUs netto klimagassutslipp med 90 prosent i 2040 sammenlignet med 1990. Samtidig med 2040-målet la Kommisjonen frem sin Industrial Carbon Management Strategy som skal bidra til å realisere 2040-målet.¹⁰ Ambisjonen er å realisere CO₂ injeksjonskapasitet på 200-250 millioner tonn CO₂ per år innen 2040, som et ledd i målet om klimanøytralitet innen 2050. I denne strategien er Kommisjonen tydelig på at CO₂ lagre på norsk sokkel vil være avgjørende for å nå EUs langsiktige klimamål. NZIA må ses som en milepæl for å nå de langsiktige CO₂ lagringsmålene, men kommer med en betydelig kostnad og kommersiell usikkerhet knyttet til implementeringskrav og forpliktelser.

Dersom NZIA ikke tas inn i EØS-avtalen, kan dette medføre at lagre på norsk sokkel ikke kan brukes til å oppfylle EUs injeksjonskapasitetsmål og dermed trolig ikke ha tilgang på eventuelle finansielle støtteordninger eller andre fordeler under NZIA. For norske CCS-prosjekter vil dette kunne medføre en konkurranseulempe sammenlignet med lagerprosjekter i EU og svekke interessen for å investere i lager på norsk sokkel.

⁹ [statusrapport-2024.pdf \(offshorenorge.no\)](#)

¹⁰ [Industrial carbon management \(europa.eu\)](#)

Siden rammeverket og eventuelle nye støtteordninger ikke er på plass, er det usikkert hvor stor konkurranseulempen eventuelt vil bli. Fangstaktører i EU vil fortsatt kunne lagre CO₂ på norsk sokkel og få fritak for EU ETS kvoter uavhengig av NZIA. Det er imidlertid viktig at alle CO₂-lagerprosjekter i hele EØS-området uansett anses som «Net-Zero strategic technologies» og ha tilsvarende rammevilkår som NZIA legger opp til.

Avslutning

For å oppnå klimamålene og ambisjonene om nødvendig skala på fangst, transport og lagring av CO₂ i hele-EØS-området, er det essensielt å skape et marked som på sikt kan operere på kommersielle vilkår uten økonomisk støtte fra myndighetene.

For å kunne bygge opp en robust CO₂-verdikjede, er det viktig at det er en sunn balanse mellom etterspørsel etter lager for CO₂ og tilbud om lager. Å pålegge etablering av lagringskapasitet som overstiger tilgjengeligheten av fanget CO₂ kan ødelegge grunnlaget for private investeringer i CCS i fremtiden og dermed hindre oppnåelsen av EUs langsiktige ambisjoner.

Offshore Norge står til disposisjon dersom det skulle være behov for avklaringer.

Vennlig hilsen,
Hildegunn T. Blindheim
Administrerende direktør
+47 928 23 781

<https://www.offshorenorge.no>